

§

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж 2516/2019
27.03.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, Весне Мاستиловић и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиље АА, чији је пуномоћник адвокат АБ, против тужених Града Београда, чији је заступник Правобранилаштво града Београда, Београд, ул. Тиршова бр.3 и ЈКП “Градска чистоћа” Београд, ул. Мије Ковачевића бр.4, чији је пуномоћник Градско правобранилаштво града Београда, Београд, ул. Тиршова бр.3, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужених изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П.бр.6085/17 од 05.09.2018. године и жалби тужиље изјављеној против решења о трошковима парничног поступка садржаног у тој пресуди, у седници већа одржаној дана 27. марта 2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ жалбе тужених Града Београда и ЈКП “Градска чистоћа” Београд, као неосноване и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П.бр.6085/17 од 05.09.2018. године, у ставу првом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећем изреке пресуде Првог основног суда у Београду П.бр.6085/17 од 05.09.2018. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈУ** тужени Град Београд и ЈКП “Градска чистоћа” Београд, да тужиљи АА, накнаде трошкове парничног поступка у износу од 171.100,00 динара, са законском затезном каматом почев од 05.09.2018. године па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиље АА и тужених Града Београда и ЈКП “Градска чистоћа” Београд, за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неосновани.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П.бр.6085/17 од 05.09.2018. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле, па су тужени солидарно обавезани да јој на име накнаде нематеријалне штете исплате и то: износ од 200.000,00 динара на име претрпљених физичких болова; износ од 150.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због умањене животне активности; износ од 100.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због наружености; износ од 150.000,00 динара на име претрпљеног страха, што укупно износи 600.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 05.09.2018. године па до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиле преко досуђеног, а до траженог износа на име накнаде нематеријалне штете, и то: износ од још 50.000,00 динара на име претрпљеног страха; износ од још 100.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због умањене животне активности; износ од 100.000,00 динара на име наружености, укупно за износ од још 250.000,00 динара. Ставом трећим изреке, тужени су обавезани да тужили накнаде трошкове парничног поступка у износу од 213.350,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности одлуке па до исплате.

Благовременом жалбом тужени су ту пресуду побијали у ставу првом и трећем изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. Трошкове другостепеног поступка су тражили, а нису их определили.

Благовременом жалбом, тужилца је побијала решење о трошковима парничног поступка садржано у наведеној пресуди, у делу којим је одлучено о камати на признати износ трошкова парничног поступка, због погрешне примене материјалног права. Трошкове другостепеног поступка је тражила опредељено.

Испитујући правилност првостепене пресуде, у ожалбеном делу, у смислу одредбе члана 386. Закона о парничном поступку, другостепени суд је нашао да је жалба тужиле основана, а жалба тужених делимично основана.

При одлучивању ожалбеним делом пресуде, првостепени суд није учинио битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1-3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, а жалбом тужених неосновано се указује на битну повреду из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. истог Закона. Изрека ожалбене пресуде је, у усвајајућем делу, разумљива, не противречи сама себи или разлозима, о битним чињеницама наведени су разлози који су јасни и непротивречни и о битним чињеницама не постоји противречност између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини исправа и записника о исказима датим у поступку самих тих исправа и записника са изведеним доказима, што значи да првостепена пресуда, у ожалбеном делу, нема недостатке због којих се не би могла испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца се дана 05.01.2017. године, оклизнула због леда који није био очишћен на пешачком прелазу и пешачком острву

које дели улицу Милеву Марић Ајнштајн у Београду, па је пала и том приликом задобила тешку телесну повреду десне шаке и то прелом десне палчане кости на типичном месту, са дислокацијом палца. При повређивању тужиља је трпела бол јаког интензитета 3 дана, средњег интензитета у трајању од 3 недеље и слабог интензитета до краја непрекидног лечења, које је трајало око 5 месеци. Болове има и сада код промене времена и тежег физичког напора. Због задобијених повреда код тужиље постоји естетско оштећење средњег степена са наружењем, а огледа се у деформацији ручног зглоба након прелома. Животна активност тужиље умањена је 12% трајно, а огледа се у контрактури десног ручног зглоба и прстрију десне шаке, од лаког до средњег степена, са ослабљеном грубом моторном снагом шаке, због чега свакодневне животне потребе везане за употребу десне шаке, било fine или грубе, бављење рекреацијом, припремање хране и одржавање хигијене, обавља са појачаним напором. При повређивању тужиља је доживела интензиван страх као афективни одговор организма на ситуацију у којој се нашла изненада и неочекивано, који је био јаког интензитета и трајао је од 1-5 минута. Потом је уследио секундарни страх који представља психичку реакцију на предстојећу неповољну ситуацију након повређивања, обраде од стране ортопеда, радиографског снимања уз гипсану имобилизацију, тако што је секундарни страх јаког интензитета трпела око 28 дана. Страх слабог интензитета трпела је у трајању од око 1-2 месеца, а доживљени страх није оставио последице на психичком плану, нити је довео до умањења животне активности са психијатријског аспекта.

Првостепени суд је, ожалбеним делом пресуде, делимично усвојио тужбени захтев тужиље и тужене солидарно обавезао да јој на име накнаде нематеријалне штете исплате и то: износ од 200.000,00 динара на име претрпљених физичких болова; износ од 150.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због умањене животне активности; износ од 100.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због наружености и износ од 150.000,00 динара на име претрпљеног страха, са законском затезном каматом почев од дана пресуђења 05.09.2018. године па до исплате, у смислу одредбе члана 154. став 1, 155, 184, 200. став 1. и 277. Закона о облигационим односима, члана 2. Закона о комуналним делатностима, члана 25. Устава РС у вези са чланом 172. Закона о облигационим односима и члана 232. Закона о парничном поступку, узимајући у обзир врсту повреда које је тужиља спорном приликом задобила, околности повређивања, начин и узрок повређивања, врсту и интензитет страха и физичких болова које је тужиља претрпела, као и проценат од 12% умањене животне активности тужиље.

Такву одлуку првостепеног суда, као правилну и на закону засновану, прихвата и овај суд, као другостепени. Правилно је првостепени суд закључио да су тужени солидарно одговорни и дужни да тужиљи накнаде предметну штету, у смислу одредбе члана 206. став 1. Закона о облигационим односима. Одговорност тужене Града Београда, заснива се на одговорности за штету коју је његов орган проузроковао трећем лицу или у вези са вршењем својих функција, у смислу одредбе члана 172. став 1. Закона о облигационим односима. Закон о комуналним делатностима ("Службени гласник РС" бр.88/2011, 104/2016), у одредби члана 2. је прописао појам "комуналних делатности", тако што су, у смислу става првог те одредбе Закона, то делатности пружања комуналних услуга од значаја за остварење животних потреба физичких и

правних лица, код којих је јединица локалне самоуправе дужна да створи услове за обезбеђење одговарајућег квалитета, обима, доступности и континуитета, као и надзор над њиховим вршењем. Комуналне делатности су делатности од општег интереса, а то су делатности међу којима је, под тачком 11. и одржавање чистоће на површинама јавне намене. У одредби члана 3. Закона о комуналним делатностима, садржано је одређење комуналних делатности, тако што комуналне делатности из члана 2. став 3. тог Закона обухватају, између осталог, под тачком 11. одржавање чистоће на јавним површинама, а то је чишћење и прање асфалтираних, бетонских, поплочаних и других јавних површина, прикупљање и одвођење комуналног отпада са тих површина, одржавање и пражњење посуда за отпатке на јавним површинама, као и одржавање јавних чесми, бунара, фонтана, купалишта и тоалета као комуналних објеката, а под тачком 12. одржавање јавних зелених површина које подразумева њихово уређење, текуће и инвестиционо одржавање, реконструкцију и санацију, рекреативне површине и приобаља. Јединица локалне самоуправе је у складу са тим Законом надлежна, сходно одредби члана 4. Закона о комуналним делатностима, да обезбеди организационе, материјалне и друге услове за изградњу, одржавање и функционисање комуналних објеката и за техничко и технолошко јединство система тако што уређује и обезбеђује обављање комуналних делатности и њихов развој. Одредбом члана 5. Закона о комуналним делатностима, у ставу првом, прописано је да комуналну делатност могу обављати јавно предузеће, Привредно друштво, предузетник или други привредни субјекат, а начин поверавања обављања комуналних делатности прописан је у одредби члана 6. истог Закона, тако што је јединица локалне самоуправе дужна да се у поступку поверавања обављања комуналних делатности руководи начелима конкуренције, економичности, ефикасности и заштите животне средине. Обавезе вршиоца комуналне делатности прописане су у одредби члана 14. Закона о комуналним делатностима, тако што је вршилац комуналне делатности дужан да организује свој рад и пословање на начин којим се обезбеђује, између осталог, под тачком 1. те одредбе Закона, трајно и несметано пружање комуналних услуга корисницима, под условима и начин уређен законом, прописима и стандардима донетим на основу закона. У овом случају, тужили је штета нанета због тога што вршилац комуналне делатности тужени ЈКП “Градска чистоћа” Београд, није организовала свој рад и пословање на начин којим се обезбеђује трајно и несметано пружање комуналних услуга и то чишћење јавне површине од снега и леда, па његова обавеза да тужили накнади штету која јој је због тога проузрокована, постоји у смислу одредбе члана 184. Закона о облигационим односима. Пошто надзор над радом вршилаца комуналне делатности врши јединица локалне самоуправе, јер је тако прописано одредбом члана 32. став 4. Закона о комуналним делатностима, онда је тужени Град Београд, као јединица локалне самоуправе, такође дужна да тужили накнади предметну штету, у смислу одредбе члана 172. став 1. Закона о облигационим односима.

Неосновани су наводи жалбе тужених да је нејасно на основу којих писаних доказа је првостепени суд утврдио да је тужила пала и приликом пада задобила повреду. Супротно тим наводима њихове жалбе, првостепени суд је ту чињеницу утврдио из исказа тужиле и сведока СС, очевица тог догађаја. Тужила и сведок су биле сагласне у својим исказима да је тужила пала зато што се оклизнула због неочишћеног снега и леда на пешачком прелазу и пешачком острву на средини улице Милеве Марић Ајнштајн, у смислу одредбе члана 231. став 2. Закона о парничном поступку, а тужени

који оспоравају своју пасивну легитимацију, нису доказали чињеницу која је спречила настанак или остварење права тужиље на накнаду штете, а били су дужни у смислу одредбе члана 231. став 3. истог Закона. То што друга тужиљина кћерка СС1 није била непосредно присутна приликом штетног догађаја, како тужени у жалби указују, није битна чињеница. Ово због тога што је чињеницу да је тужиља спорном приликом повреду задобила падом због неочишћеног снега и леда на јавној површини, утврдио из исказа тужиље и сведока СС, а тужени нису доказали да је дана 05.01.2017. године, снег и лед у улици и на пешачком острву, улице Милеве Марић Ајнштајн, био уклоњен, нити су указали на разлоге за изражену сумњу да се тужиља повредила на месту на коме она тврди да се то догодило.

Неосновани су наводи жалбе тужених да првостепени суд чињенично стање није у потпуности утврдио јер су они, у свом поднеску од 09.02.2018. године, указали на потребу да се судски вештаци усагласе, с обзиром на чињеницу да је судски вештак из области медицине-неуропсихијатрије навео да доживљај страха није оставио последице на психичком плану, нити умањење животне активности, док је судски вештак за област ортопедије, хирургије и трауматологије, у свом налазу дао мишљење да је животна активност тужиље умањена трајно, за 12%. Супротно тим наводима жалбе тужених, није било разлога за усаглашавање налаза и мишљења судских вештака за област неуропсихијатрије и за област ортопедије, хирургије и трауматологије, обзиром да су се они изјашњавали о последицама повређивања тужиље спорном приликом, сваки са аспекта своје струке, па пошто је судски вештак, неуропсихијатар, дао мишљење да доживљени страх није оставио последице на психичком плану, нити довео до умањења животне активности тужиље, онда је било сувишно усаглашавање његовог налаза са налазом и мишљењем судског вештака за област ортопедије, хирургије и трауматологије, имајући у виду да умањење животне активности тужиље од 12% трајно, постоји само са ортопедског, а не и са психијатријског аспекта.

Из изложених разлога, жалба тужених је одбијена, као неоснована, а првостепена пресуда, у ожалбеном делу, потврђена као правилна и на закону заснована, па је одлука као у ставу првом изреке ове пресуде донета у смислу одредбе члана 390. Закона о парничном поступку.

При одлучивању о трошковима парничног поступка, првостепени суд је погрешно применио материјално право, пошто је тужиљи трошкове признао по вишој Адвокатској тарифи, од Тарифе прописане за вредност предмета спора који је сразмеран успеху тужиље у парници, у смислу одредбе члана 153. став 2. Закона о парничном поступку. Тужиљи, сразмерно њеном успеху у парници, припада право на накнаду трошкова које је имала ради ангажовања пуномоћника адвоката за састав тужбе и два поднеска по 9.000,00 динара, заступање на 3 одржана рочишта по 10.500,00 динара и 2 неодржана рочишта по 6.000,00 динара, обрачунат применом важеће Адвокатске тарифе, као и износ од 30.000,00 динара на име плаћеног предујма за вештачење и износе од по 35.300,00 динара на име судских такси на тужбу и одлуку суда, сходно важећој Таксеној тарифи, а у смислу одредбе члана 154. Закона о парничном поступку, што је износ од укупно 171.100,00 динара. На тај износ трошкова парничног поступка, тужиљи припада и законска затезна камата почев од пресуђења 05.09.2018. године, у смислу одредбе члана 277. став 1. Закона о облигационим

односима, пошто је обавеза накнаде парничних трошкова новчана обавеза која доспева доношењем одлуке, на коју је дужник обавезан да плати законску затезну камату од доношења одлуке па до исплате, како је тужилац, у свом захтеву за накнаду трошкова парничног поступка и тражио. Подношењем тог захтева, тужила је тужене позвала да испуне своју законску обавезу накнаде парничних трошкова и на тај начин, у смислу одредбе члана 324. став 2. Закона о облигационим односима, створила услове за наступање дужничке доцње. О том захтеву, а како је прописано одредбом члана 163. став 3. Закона о парничном поступку, суд одлучује у пресуди којом окончава поступак, па је зато обавеза накнаде парничних трошкова доспела даном доношења одлуке и од тада тече и обавеза на плаћање затезне камате на износ парничних трошкова који је том одлуком досуђен.

Из изложених разлога, одлука као у ставу другом изреке ове пресуде, донета је у смислу одредбе члана 401. тачка 3. Закона о парничном поступку.

Трошкови другостепеног поступка тужили и туженима нису признати пошто су они у другостепеном поступку успели у сразмерно незнатном делу својих захтева, а тужени, при томе, свој захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка нису ни определили по врсти и износу трошкова за које траже накнаду, а били су дужни у смислу одредбе члана 163. став 1. и 2. Закона о парничном поступку.

Из тих разлога, одлучено је као у ставу трећем изреке ове пресуде, у смислу одредбе члана 165. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић